خشونت علیه کودک، زخمی که تا پایان عمر باقی می‌ماند

نگاهی به مفهوم کودک‌آزاری

«کودکان در دسترس‌ترین افراد در موضوع خشونت خانگی هستند و معمولا بیشترین اعمال خشونت و کودک‌آزاری مربوط به کودکان زیر ۶ سال است. مقطعی که کودک توان درخواست کمک از افرادی خارج از خانواده را ندارد و درصورت بروز خشونت دستش به جایی نمی‌رسد. عمده کودک‌آزاری‌ها زمانی برملا می‌شوند که بسیار دیر شده و یا پرونده‌ای برای آن در دستگاه قضائی تشکیل شده و کودک دچار آسیب شده است.»

این عبارت را شهین رضوی، روان‌درمانگر می‌گوید. او معتقد است: «کودک‌آزاری به قدری در رفتارهای روزمره مصداق دارد که حتی تعریف کردن یک داستان تخیلی برای کودکی که قدرت فهم آن را نداشته باشد نیز از مصادیق کودک‌آزاری به شمار می‌رود.»

واکنش‌های عاطفی نادرست که جامعه به عنوان رفتاری به هنجار پذیرفته است

این روان‌درمانگر در ادامه عنوان می‌کند: «سازمان بهداشت جهانی، کودک‌آزاری را در انواع مختلف دسته‌بندی می‌کند؛ کودک‌آزاری جسمی، به اقداماتی اطلاق می‌شود که طی آن فشارها و حملات فیزیکی عمدی به کودک وارد شود و درد، بریدگی، داغ، سوختگی، مسمومیت، شکستگی استخوان‌ها یا سایر آسیب‌های جسمی را در پی داشته باشد. نوع شایع دیگری از کودک‌آزاری که کمتر به آن پرداخته شده است، کودک‌آزاری عاطفی در نتیجه بی‌توجهی به این طیف سنی است. به عنوان مثال: عدم توجه به بهداشت کودک، بی‌توجهی به پوشش، غذا، آموزش و تربیت کودک، رها کردن کودک در محیطی بدون نظارت، بی‌توجهی و تأخیر در هنگام بردن و یا آوردن کودک به مدرسه، از موارد کودک‌آزاری عاطفی است. برخی دیگر از آزارها باز می‌گردد به رفتارها و واکنش‌های عاطفی نادرستی که از سوی والدین به عنوان الگوی غلط تکراری درآمده است و متأسفانه جامعه آن را به شکل رفتاری به هنجار پذیرفته است. رفتارهایی چون تنبیه و محروم کردن و بی‌توجهی به بازی و نیازهای روحی کودک، عدم ابراز محبت کلامی و غیرکلامی، در آغوش نگرفتن، نداشتن رابطه صمیمانه و نزدیک، تبعیض رفتاری بین خواهر یا برادر، نوسان رفتاری در والدین که گاهی رفتار خوب دارند، گاهی هم پرخاشگرند که اعتماد کودک به والدینش را سلب می‌کنند.»

یکی از اصلی‌ترین مؤلفه‌های آزار، غفلت از برآورده کردن نیازهای اولیه کودک

این روان‌درمانگر با تکیه بر مطالعه تجربیات بالینی روانشناسان با مراجعان خود، بیان می‌کند: «این تجارب نشان می‌دهد که یکی از اصلی‌ترین مؤلفه‌های کودک‌آزاری، غفلت از برآورده کردن نیازهای اولیه کودکان است و برخی از مراجعان زن در سنین بزرگسالی، پرده از آزار کودکی خود کنار زده و داستان غم‌انگیز این موضوع را بازگو می‌کنند. البته این تعداد بسیار اندکند که معمولا با کنکاش و مساعدت روانشناسان، گزارش می‌شود. اما به هر روی چنین مسائلی آشکار می‌سازد که اغلب کودک‌آزاری‌های گزارش شده از سوی افراد آشنا، دوست، فامیل و اطرافیان فرد بوده است و در بررسی‌های روانشناسانه مشخص شده که در ورای اغلب کودک‌آزاری‌ها، آزار عاطفی و بی‌توجهی از سوی خانواده قرار دارد. عدم توجه مادر و پدر و بی‌توجهی یا عدم ابراز عشق به کودک، بی‌توجهی به نظارت بر کودک و رها کردن او در محیطی ناامن و یا تنها گذاشتنش در خانه و مکانی دیگر، بستر این اتفاقات غیرقابل جبران را فراهم و آسیب‌های روحی - روانی شدیدی برای کودک، چه در دوران کودکی و بزرگسالی ایجاد می‌کند. بدون تردید ارتباط بین والدین و کودک در رشد عاطفی و هیجانی کودک ضروری است. هر نوع دلبستگی و ارتباط ناامن بین والدین و کودک نقش چشمگیری روی مغز و جسم کودک در درازمدت خواهد گذاشت.» مطابق بررسی‌های این روان‌درمانگر، «کودک‌آزاری در برخی جوامع تعریف مشخصی ندارد چرا که برخی خانواده‌ها روش‌های تربیتی خاص خود را اعمال می‌کنند که در واقع گونه‌ای از کودک‌آزاری محسوب می‌شود. ساده‌ترین روش‌ها از نظر برخی خانواده‌ها، از جمله محروم کردن کودک از کارهایی که دوست دارد و تنبیه بدنی، بی‌توجهی به نیازهای روحی، روانی و اجتماعی کودک، رفتارهای غلط اجتماعی و نادیده گرفتن نیازهای عاطفی کودکان، در واقع از مصادیق بارز کودک‌آزاری هستند.»

عدم مهارت والدین

رضوی تأکید می‌کند: «معمولا والدینی که از افسردگی، اختلال اضطراب، اختلال دوقطبی یا بیماری‌های روانی دیگری رنج می‌برند، ممکن است در مراقبت از خودشان هم مشکل داشته باشند، چه رسد به فرزندان. یک والد دارای اختلال روانی یا آسیب‌دیده ممکن است احساس انزوا و دوری از خانواده داشته باشد و از فرزندان خود دور باشد، یا سریع عصبانی شود بدون اینکه دلیل آن را بفهمد. معالجه فرد مراقبت‌کننده به معنای مراقبت بهتر از کودکان است. از سوی دیگر، برخی سرپرستان کودک هرگز مهارت‌های لازم برای تربیت صحیح را یاد نگرفته‌اند. به عنوان مثال، والدین نوجوان ممکن است در مورد میزان مراقبت نوزادان و کودکان کوچک انتظارات غیرواقعی داشته باشند. یا والدینی که خود قربانی کودک‌آزاری بوده‌اند ممکن است فقط بلد باشند که فرزندان خود را به همان شیوه‌ای که بزرگ شده‌اند تربیت کنند. کلاس‌های آموزشی والدی، گروه‌درمانی و گروه‌های پشتیبانی مراقبت‌کننده منابع بسیار خوبی برای یادگیری مهارت‌های والدی بهتر هستند که حتما باید مورد توجه باشند.»

پیامد آزار کودک

«آمارها نشان می‌دهد که بیش از ۲۸ درصد کودکانی که در دوران کودکی مورد آزار قرار گرفته‌اند در بزرگسالی مبتلا به استرس پس از حادثه می‌شوند. عوارض روحی - روانی منجر به بروز استرس پس از حادثه، به دنبال خود زمینه‌ساز افسردگی، اضطراب، افکار خودکشی یا در مواردی منجر به خودکشی، بی‌خوابی، کابوس شبانه، اعتیاد، پرخاشگری و عصیان، اقدام به جرم و جنایت، روحیه انتقام‌جویی، اختلال در خوردن، کاهش اعتماد به نفس و... است.» رحیم فیروزی، پژوهشگر مسائل حوزه کودکان و نوجوانان با بیان این عبارت تصریح می‌کند: «تحقیقات و پژوهش‌هایی که در اقصی نقاط دنیا انجام شده نشان می‌دهد که کودک‌آزاری اثرات ماندگاری در روان و ذهنیت کودک به جامی گذارد و از مهم‌ترین پیامدهای منفی آسیب دیدن کودک، خدشه‌دار شدن اعتماد به نفس و عزت نفس وی است. همچنین کودک از همه کسانی که در حلقه دوستان و خانواده‌اش قرار می‌گیرند سلب اعتماد می‌کند. زیرا این افراد نه تنها نتوانستند امنیت وی را فراهم کنند بلکه به او آسیب هم می‌رسانند. در نتیجه شعاع بی‌اعتمادی کودک روز به روز بیشتر و عمیق‌تر می‌شود. ضمن اینکه خودکارآمدی و خوداثربخشی در این افراد کاهش یافته و در محیط کار راندمان کاری پایینی دارند. طبیعتا عامل اساسی توسعه پایدار، نیروی انسانی است. وقتی کودکان آزاردیده وارد جامعه و محیط کار می‌شوند نمی‌توان روی آن‌ها به عنوان نیروی انسانی کارا و اثربخش حساب باز کرد، زیرا این افراد آسیب دیده‌اند و نیازمند حمایت هستند و نمی‌توانند عاملی برای پیشبرد برنامه‌های توسعه سازمان و جامعه باشند.»

فردی که آسیب دیده است می‌تواند به فردی آسیب‌رسان تبدیل شود

به باور این پژوهشگر، «مهم‌ترین نکته اینجاست که کودک‌آزاری در یک دور باطل موجب بازتولید خشونت می‌شود. آغاز خشونت در خانواده موجب نهادینه شدن آن در کودک می‌شود. زمانی که او وارد جامعه می‌شود خشونت را به اشکال گوناگون به دیگران منتقل می‌کند. بنابراین با یک گردش خشونت در جامعه مواجه هستیم که اگر نتوانیم مکانیسم‌های جبرانی و مکانیسم‌هایی را که موجب حذف و کاهش و کنترل این آسیب می‌شود به کار گیریم، خشونت فردی تبدیل به خشونت ساختاری برای جامعه می‌شود. پیامد چنین چیزی هم می‌تواند ضرب و جرح‌های خیابانی باشد که بعضا به قتل هم منجر می‌شود. بنابراین فردی که آسیب دیده است می‌تواند به فردی آسیب‌رسان تبدیل شود.»

این پژوهشگر خاطرنشان می‌کند: «از دیگر پیامدهای این آسیب می‌تواند افت تحصیلی یا ترک تحصیل دانش‌آموز باشد. این کودکان در بزرگسالی برای التیام روحی و روانی بعضا به مواد مخدر اعتیاد پیدا می‌کنند و در برخی موارد که فشار زیاد و خارج از تحمل فرد باشد دست به خودکشی می‌زنند که هزینه‌های زیادی را به جامعه تحمیل می‌کند. همچنین کودکانی که در کودکی مورد آزار واقع شده‌اند، عموما یا به جنس مخالف خودشان بی‌اعتماد هستند یا به اختلال روانی دچار می‌شوند.» روشنک محمدی بیدمشکی نیز در قامت رفتارشناس مسائل اجتماعی تأکید می‌کند: «آسیب‌های وارد شده و به جامانده از هر یک از انواع کودک‌آزاری مهم‌ترین سال‌های رشد یک انسان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. همچنین، بنابر نتایج پژوهش‌ها، آثار و پیامدهای کودک‌آزاری در سراسر زندگی یک انسان باقی می‌ماند، به طور مثال بزرگسالانی که در کودکی مورد آزار قرار گرفته‌اند بیش از دیگر بزرگسالان در معرض خطر سوءمصرف مواد و ابتلا به اختلالات روانپزشکی مانند افسردگی و اضطراب هستند. باوجود این آسیب به جامانده از کودک‌آزاری تنها محدود به کودک آزاردیده و بزرگسالی او نمی‌شود. باید در نظر داشت که در نتیجه این رخداد، نهادهای اجتماعی که فرد آزاردیده تا پایان عمر در آن به فعالیت و تعامل با افراد می‌پردازد نیز تحت تأثیر قرار می‌گیرند. در نهایت نیروی انسانی آسیب دیده، نیازمند دریافت حمایت ویژه از جامعه است که اگر متناسب با نیاز فرد آزاردیده، خدمات درمانی و حمایتی به آن فرد تعلق گیرد، هزینه‌ای صورت گرفته که می‌توانست صرف شکوفایی و پیشرفت همان انسان شود. البته اگر خدمات درمانی و حمایتی هم برای فرد وجود نداشته باشد یا به میزان نیاز تعلق نگیرد، جامعه در طولانی مدت متحمل هزینه‌های گزاف خواهد شد. هزینه‌هایی که عملکرد کمتر از سطح بهینه فرد آسیب دیده تا ادامه چرخه کودک‌آزاری و تداوم آسیب‌های مشابه برای فرد، خانواده و جامعه را در برمی‌گیرد. پیشگیری، حمایت و درمان پدیده کودک‌آزاری با گستردگی تنوع آزارگر و اشکال آزار، نیازمند برنامه‌ریزی جامع و همکاری مشترک سازمان‌ها و نهادهای مختلف است.» این رفتارشناس در حوزه مسائل اجتماعی خاطرنشان می‌کند: «امروزه، به واسطه امکان نشر گسترده‌تر و آسان‌تر اخبار در فضای مجازی، عوام و خواص، بیش از پیش نسبت به خشونت‌های خانگی و غیرخانگی نسبت به کودکان سرزمین‌مان آگاه می‌شوند، فرصت آن است که در کنار احساس تأثر ناشی از این مواجهه‌های روزانه با مصادیق انواع کودک‌آزاری، به واکاوی این پدیده و نتایج آن بپردازیم تا با واقعیت تبعات این آسیب‌ها برای فرد و جامعه آشنا شویم. همچنین خلأ قوانینی که می‌توانند با طرح متناسب و ضمانت اجرایی واقع‌بینانه، رویکردی پیشگیرانه نسبت به گسترش این آسیب اتخاذ کنند. از طرفی ارائه برنامه‌های مدون و خدمات مشاوره رایگان برای افزایش آگاهی در سطح جامعه می‌تواند گام مؤثری برای کاهش کودک‌آزاری باشد. همچنانکه می‌توان برنامه‌ای برای آگاه‌سازی خانواده‌ها از انواع دیگر کودک‌آزاری و نوع شایع آن (کودک‌آزاری عاطفی و بی‌توجهی) را تهیه کرد تا سطح این رفتارها به مرور در جامعه رو به کاستی گیرد.»

> **شهین رضوی، روان‌درمانگر: تعریف کردن یک داستان تخیلی برای کودکی که قدرت فهم آن را نداشته باشد نیز از مصادیق کودک‌آزاری به شمار می‌رود**

> **رحیم فیروزی، پژوهشگر مسائل حوزه کودکان و نوجوانان: وقتی کودکان آزاردیده وارد جامعه و محیط کار می‌شوند نمی‌توان روی آن‌ها به عنوان نیروی انسانی کارا و اثربخش حساب باز کرد**

> **روشنک محمدی بیدمشکی، رفتارشناس مسائل اجتماعی: آسیب‌های وارد شده و به جامانده از کودک‌آزاری مهم‌ترین سال‌های رشد یک انسان را تحت تأثیر قرار می‌دهد و آثار آن در سراسر زندگی فرد باقی می‌ماند**

پیش‌بینی بودجه ۴ همتی برای انتقال آب از سد لار به تهران

رئیس شورای اسلامی شهر تهران بر نقش رسانه‌ها در تبیین جنایات رژیم صهیونی در غزه تأکید کرد و درباره کمبود آب در پایتخت، گفت: ما با توجه به کمبود آب شرب، داوطلبانه ۴ همت بودجه پیش‌بینی کردیم تا آب پشت سد لار را جمع کنیم و به تهران بیاوریم.

به گزارش ایسنا، مهدی چمران در نشست خبری اصحاب رسانه با تبریک روز خبرنگار اظهار کرد: خبررسانی به مردم موضوع جدیدی نیست اما می‌دانیم در دنیای امروز جایگاه بسیار بالا و مهمی دارد و می‌تواند در شرایط اجتماعی و زندگی مردم تأثیرگذار باشد.

وی ادامه داد: در دفاع مقدس ۱۲ روزه یکی از مسائلی که دشمن به آن چشم دوخته بود، رسانه بود. دشمن می‌خواست با فضاسازی خبری، جامعه را از هم جدا کرده و خودش بهره‌برداری کند، اما انسجام ملی که به وجود آمد مانع از آن شد و موفقیت‌آمیز بود.

چمران تأکید کرد: جایگاه رسانه در همه حوزه‌ها بسیار بالاست و این که اولین خبر چگونه و از طریق چه کسانی منتشر می‌شود هم مهم است.

رئیس شورای شهر تهران با بیان این که خبرنگار باید بتواند واقعیت‌ها را برای مردم تبیین کند، گفت: این واقعیت‌ها ممکن است بخشی از آن خوب و بخش دیگر خوب نباشد؛ نمی‌شود فقط تعریف و تمجید کرد و کار خبرنگار این نیست. نگاه‌های سیاسی نباید بر نگاه‌های تخصصی غالب شود و این نگاه نباید سبب شود که مسائل فنی به فراموشی سپرده شود.

چمران در ادامه درباره تفاهم‌نامه شورای شهر و دادگستری در اردیبهشت ماه و سازوکارهای تحقق آن بیان کرد: با قوه قضائیه و دیوان عدالت ارتباط صمیمانه و نزدیکی داریم و همکاری فراوانی هم وجود دارد؛ وقتی می‌گوییم باغ است می‌رود و شکایت می‌کند. مسئله باغات انرژی ما را می‌گیرد و به همین دلیل هرچه ارتباطمان با دادگستری نزدیک‌تر و بهتر باشد، نظرات را راحت‌تر بیان می‌کنیم و به نتایج بهتری می‌رسیم. ما هر روز با دادگستری در ارتباط هستیم تا پرونده‌های مختلفی را بررسی کنیم. ما اصرار داریم فضای سبز شهری را به خوبی حفظ کنیم و اجازه ندهیم حتی یک درخت قطع شود. ضرورت داشت با دادگستری شهر تهران در این راستا ارتباط خوبی را برقرار کنیم.

چمران با اشاره به بحران آب در سطح پایتخت عنوان کرد: در مسئله آب یک اختلاف نظری درباره فضای سبز تهران بین سازمان آب و شهرداری بود که رفع شد. برای همه فضای سبز تهران از آب چاه استفاده می‌شود نه آب لوله‌کشی. در این شرایط به ما گفتند چاه‌ها را بدهید تا برای آب آشامیدنی استفاده کنیم و فضای سبز تهران هم در اختیار آبفا گذاشته است. یک اختلاف نظری در این زمینه بود؛ اما شنیدم تفاهم‌نامه‌ای بین وزیر نیرو و شهردار تهران انجام شد و امیدوارم این مسئله به جای خوبی برسد. چندین بار با رئیس آبفا هم جلسه داشتیم که این کار راحت‌تر حل شود؛ چند بار درباره شهرداری صحبت کردند که صحیح نبوده است. جمعیت تهران ۱۰/۵ میلیون نفر است؛ اما آب برای همین تعداد هم پیش‌بینی نشد؛ به باران دلبسته شد و اگر باران نباشد چنین مشکلاتی خواهیم داشت.

پیش‌بینی بودجه ۴ همتی برای انتقال آب از سد لار به تهران

وی درباره بارگذاری‌های جدید در تهران گفت: اگر طرح جامع به خوبی اجرا شود کمبود آب‌مان بیشتر از این هم خواهد بود؛ تهران توسعه به معنای جغرافیایی پیدا نکرده است. در طرح جامع باوجود این که حریم نداریم اما ۱۰۰ کیلومترمربع شهر تهران را کاهش دادیم. تهران وضعیت نامناسبی در خصوص حریم دارد و اگر به نتیجه نرسیدیم باید به صورت صریح مشکلات را مطرح کنیم؛ ما با توجه به کمبود آب شرب داوطلبانه ۴ همت بودجه پیش‌بینی کردیم تا آب پشت سد لار را جمع کنیم و به تهران بیاوریم.

حفاری چاه‌های عمیق در حریم شهر سبب خشک شدن بوستان‌های چیتگر و سرخه‌حصار شد

چمران اضافه کرد: در حال کار به صورت جهادی هستند و امیدواریم تا پایان شهریور این پروژه برسد. ۱۶۰۰ میلیارد شهرداری در خصوص مسئله آب به وزارت نیرو کمک کرده است و امیدواریم آبفا بتواند وضعیت آبی تهران را بهبود ببخشد. متأسفانه آبفا چاه‌های عمیق در حریم شهر حفاری کرد و این باعث شد چاه‌های فضای سبز ما خشک شده است؛ در نهایت بوستان چیتگر و بوستان سرخه‌حصار خشک شدند.

وی با اشاره به وضعیت خانه اندیشمندان عنوان کرد: قرار شد فعلا کاری نکنند تا هیئت امنای آن‌ها را تشکیل دهیم؛ آنجا ملک شهرداری است و شهرداری باید برود و رسیدگی کند.

چمران با اشاره به وضعیت نامناسب رفت‌وروب شهری پس از خروج اتباع گفت: از پاکبان‌ها عده‌ای که مجوز نداشتند، کار را ترک کردند و عده‌ای از اتباع هم خودشان رفتند؛ پاکبان‌های باقی مانده تلاش خودشان را مضاعف کردند و بیشتر و بهتر کار می‌کنند تا آسیبی به شهر وارد نشود. این مسئله بسیار برای ما اهمیت دارد.

وی درباره آخرین وضعیت بازسازی خانه‌های آسیب دیده در جنگ ۱۲ روزه عنوان کرد: هنوز بازسازی‌های اساسی شروع نشده؛ اما بخش اول بازسازی‌های خرد به پایان رسیده است؛ اگر جایی باز هم مسئله بازسازی خرد مطرح باشد شهرداری انجام خواهد داد. ترمیم‌های جزئی انجام شده است و بازسازی اصلی هنوز آغاز نشده چرا که ساکنین باید اسکان جدید پیدا کنند و اموال باقی مانده در خانه‌ها بررسی شود و سپس بازسازی شروع شود؛ همه چیز به خود صاحب خانه‌ها بستگی دارد.

رئیس شورای شهر تهران با اشاره به احتمال اصلاح بودجه شهرداری تهران گفت: امروز نمی‌توانیم پیش‌بینی کنیم که شهرداری اصلاح بودجه خواهد داشت یا خیر؟ باید ببینیم وضعیت اقتصاد کشور چگونه پیش خواهد رفت؛ همیشه در سه ماه اول دریافت‌های شهرداری رقم خوبی نیست و این کاملا طبیعی است. امسال بسیاری از درآمدهایمان کاسته شد و این مسئله ممکن است تأثیر منفی داشته باشد. امیدواریم هم شهرداری تلاش بیشتری کند و هم کسانی که به دنبال ساخت و ساز بودند، سرمایه‌گذاری خود را شروع کنند.

چمران درباره تجمع اعتراضی مهندسان در مقابل شورای شهر بیان کرد: آن‌ها می‌گویند سامانه باید ناظر را مشخص کننده فرد را؛ با معاونین شهرسازی دوره‌های قبل تفاهم‌نامه خوبی داشتیم و همان در حال اجرا است. توقع دوستان ما در نظام مهندسی درست و شهرداران چنین اجازه‌ای نداشتند و ندارند.

وی در خصوص ضرورت ایجاد پناهگاه‌ها در پایتخت تصریح کرد: ما به شهرداری ابلاغ کردیم که بروند همه پناهگاه‌های شهر را بررسی و احیا کنند؛ این‌ها را هم می‌توانند چند عملکردی یا دو عملکردی کنند. از دوشنبه گذشته در کمیسیون ماده ۵ هر تعداد ساختمان که آمده بود توصیه شد تا حتما باید یک پناهگاه عمومی هم پیش‌بینی کند و بسازد؛ این پناهگاه می‌تواند به صورت سالن‌های اجتماعات هم باشد.

رئیس شورای شهر تهران در خصوص آخرین وضعیت طرح جدید ترافیک شهر تهران بیان کرد: درباره طرح ترافیکی چیزی به شورا ارائه نشده است؛ هر وقت ارائه شد بررسی و نتایجش را اعلام می‌کنیم.

چمران درباره ساختمان‌های ناایمن شهر تهران نیز بیان کرد: شهرداری نمی‌تواند ساختمان‌ها را پلمب کند و باید دستور قضائی باشد. بسیاری در این ساختمان‌ها کار می‌کنند و درآمد دارند؛ به این دلیل با برخی ساختمان‌ها مدارا می‌کنند به اعتقاد من دیگر مدارا نباید انجام شود و هرجا ایمنی رعایت نشود باید پلمب شود. بیش از ۸۰ ساختمان آسیب دیده از ایمنی خارج شده اما آن چیزی که مطرح است ابتدا حکم قضائی و بعد اقدام شهرداری است.

وی درباره خروج اتباعی که کارگران ساختمانی هستند، خاطرنشان کرد: وزارت کشور مسئولیت اتباع را به عهده دارد و هر تصمیمی بگیرند ما اجرا می‌کنیم. کسانی که ساختمان می‌سازند باید در این خصوص برنامه‌ریزی کنند؛ قبل از حضور اتباع در کشور هم کارهای ساختمانی انجام می‌شد و شاید امروز این مسئله باعث شود ایرانی‌های بیشتری بر سر کار بروند.

چمران با اشاره به وضعیت امکانات پناهگاه‌ها بیان کرد: یکی از ایستگاه‌های مترو فقط شرایط پناهگاه را دارد؛ من در زمان احداث متروها اصرار داشتم که این کار انجام شود، اما نشد. در ابلاغیه به شهرداری گفتیم بروند و متروها را تبدیل به شرایط بهتری برای پناهگاه کنند. جزیکی دو ایستگاه مردم استقبالی از پناهگاه‌ها نداشتند.

وی در پاسخ به سؤال ایسنا درباره امکان تمدید شوراها با توجه به شرایط امروز عنوان کرد: با فضایی که در مجلس و عموم مردم وجود دارد، فکر نمی‌کنم تمدید دوره ششم مدیریت شهری عملیاتی شود.

رئیس شورای شهر تهران در رابطه با همکاری مدیریت شهری با دولت، خاطرنشان کرد: واگن‌ها در حال ساخت است و امیدواریم در موعد مقرر تحویل داده شود. پرداخت هزینه‌ها نیز در مسیر بانک مرکزی قرار دارد. وی درباره مشکلات معلولان در دریافت بلیت مترو عنوان کرد: فاوا به خاطر برخی عقب‌ماندگی‌ها مجبور شد این کار را برون‌سپاری کند که بر عهده دفتر خدمات الکترونیک قرار گرفت که این کار شخصی است. یکی از خدمات آن‌ها هم همین کارت‌هاست؛ برای آسایش بیشتر این کار به دفاتر خدمات الکترونیک داده شده؛ اما هر کاری لازم است باید انجام شود و کاری کنند که معلولان اذیت نشوند و کارشان راحت انجام شود.

چمران درباره فاصله میان شمال و جنوب شهر تهران عنوان کرد: تلاش بر این بود به نقاط جنوب شهر توجه بیشتر شود و در ایجاد پروژه‌های عمرانی و در بودجه‌ریزی این مسئله را رعایت کردیم. بیشتر بودجه ما از نقاط شمالی شهر تأمین می‌شود، اما معتقدیم عدالت باید در شهر به صورت یکسان رعایت شود. وی با اشاره به آخرین وضعیت تحقیق و تفحص ساختمان‌های شهرداری بیان کرد: مسئولش عوض شد و آن روالی که باید، طی نشد. روش را دنبال می‌کنیم و هر مسئولی که می‌خواهد کار کند در خدمتش خواهیم بود.

رئیس شورای شهر تهران در رابطه با نصب آژیرها در سطح شهر تهران گفت: بنده اعلام کردم که باید موارد امنیتی برای پخش آژیر بررسی شود. در دفاع مقدس هشت ساله پخش آژیر صورت می‌گرفت و هر کسی پناهگاهی را پیدا می‌کرد و پناه می‌گرفت. این موضوع را مطرح کردند که آیا این آژیرها برقرار شود یا خیر؟ در مورد آن باید مسئولان امنیتی تصمیم بگیرند. اینکه شهرداری زمینه آن را فراهم کند، بحث دیگری است. آژیر در مردم استرس ایجاد می‌کند و عده‌ای موافق آن نیستند و می‌توان از تلفن همراه برای اطلاع‌رسانی استفاده کرد. چمران با بیان اینکه باید دستورالعمل‌های مختلف در پناهگاه‌ها اجرایی شود و نگهداری آن مهم‌تر است، یادآور شد: در گذشته می‌گفتیم که پناهگاه‌ها در مدارس را به گونه‌ای بسازند که بعدا از آن به عنوان نمازخانه مورد استفاده قرار بگیرد و مخروبه نشود.

رئیس شورای شهر تهران در رابطه با ساخت و سازهای غیرمجاز در حریم اظهار کرد: حریمی برای شهر تهران نمانده است. ما به شدت برخورد می‌کنیم؛ تمام پرونده‌ها موجود است که نیروهای ما چاقو می‌خورند و زخمی می‌شوند. بر سر حریم دعواست و عده‌ای زمین‌خوار و زمین‌دار و کسانی که می‌خواهند خلاف بسازند و بفروشند از حریم استفاده می‌کنند و شهرهای دیگر در این زمینه برخورد خاصی ندارند.

وی درباره عملکرد فاوا طی سال‌های اخیر گفت: در فاوا مشکلی پیش آمد که مجبور شدند مدیرش را عوض کند؛ رئیس جدیدش ماهر و باتجربه است و امیدوارم ان‌شاءالله موفق باشد. آنچه را که نیاز داشته انجام شده و امیدواریم بتواند موفق باشد.

لیست آگهی مناقصه عمومی

مجتمع صنعتی در نظر دارد جهت خرید برخی از اقلام و تجهیزات مورد نیاز، از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرح ذیل اقدام نماید:

۷۲ - ۱۴۰۴ / ع: خرید ۱۰۰ سری کابینت و سینک زمینی و دیواری استنلس استیل ۳۰۴ مطابق با پیوست فنی
۷۳ - ۴۱۴۰ / ع: خرید ۱۰۰ عدد تابلو توزیع برق مطابق با پیوست فنی
۷۴ - ۴۱۴۰ / ع: خرید ۱۰۰ سری قفسه انباری استنلس استیل مطابق با پیوست فنی
۷۵ - ۱۴۰۴ / ع: خرید ۱۰۰ سری تجهیزات الکتریکی مطابق با پیوست فنی
۷۶ - ۱۴۰۴ / ع: خرید ۱۰۰ عدد هود صنعتی به طول ۶ متر مطابق با پیوست فنی

هزینه خرید اسناد مناقصه: جهت خرید اسناد هر مناقصه مبلغ /-۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب IR ۵۱۰۱۷۰۰۰۰۰۰۰۱۰۷۰۷۴۹۴۹۰۰۴ بانک ملی واریز گردد. (اسناد در قبال رسید واریز وجه و معرفی نامه تحویل می‌شود)
محل تحویل اسناد مناقصه: معاونت بازرگانی - امور مناقصات
مهلت تحویل اسناد مناقصه: طی یک هفته از انتشار آگهی
اوقات تحویل اسناد مناقصه: روزهای شنبه تا پنج شنبه از ساعت ۸ الی ۱۶
تضمین شرکت در مناقصه: معادل ۵٪ مبلغ پیشنهادی بصورت ضمانت نامه بانکی، چک تضمین شده بانکی و یا واریز نقدی.
محل ارائه پیشنهادها: صندوق مناقصات مستقر در ورودی مجتمع.
آخرین تاریخ دریافت پیشنهادها: ۲۱ / ۰۵ / ۱۴۰۴ تاریخ بازگشایی پاکت ها: ۲۲ / ۰۵ / ۱۴۰۴
هزینه آگهی به عهده برندگان مناقصه می باشد.
داشتن گواهینامه های معتبر فنی و کیفی براساس الزامات مجتمع و تعهد به ارائه آن الزامی است.
مناقصه به صورت دو مرحله ای و بعد از ارزیابی فنی و کیفی انجام خواهد شد.
مناقصه گزار در رد تمام و یا هریک از پیشنهاد ها مختار می باشد.
جهت کسب اطلاعات بیشتر با تلفن شماره مستقیم ۳۶۶۴۷۶۲۳ - ۰۲۵ تماس حاصل فرمایید.

معاونت بازرگانی

تلنگر

ورودی آب سدها نزدیک به نصف شد

براساس آمار وزارت نیرو که خبرگزاری فارس ۱۰ مرداد آن را منتشر کرده، ورودی آب به سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری (مهر ۱۴۰۳) با کاهش ۴۲ درصدی، از ۳۹ میلیارد و ۹۱۰ میلیون مترمکعب در سال گذشته به ۲۳ میلیارد و ۵ میلیون مترمکعب در سال جاری رسیده است. این کاهش چشمگیر، زنگ خطر را برای تأمین منابع آبی به صدا درآورده است.

وضعیت نگران‌کننده مخازن سدها و کاهش بارش‌ها

این آمار نشان می‌دهد که حجم آب موجود در مخازن سدهای کشور نیز وضعیت مشابهی دارد. در حال حاضر، این میزان به ۲۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب رسیده که نسبت به ۳۰ میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب در مدت مشابه سال گذشته، کاهشی ۲۶ درصدی داشته است. سدهای کشور در وضعیت کنونی تنها ۴۴ درصد پُرشدگی دارند و میزان بارندگی‌ها در سال جاری نسبت به بلندمدت نیز با ۴۲ درصد کاهش همراه بوده است. این آمارها به وضوح نشان می‌دهند که مشکل آب در کشور واقعیتی انکارناپذیر است.

کمبود شدید منابع آبی در پایتخت

تهران، با جمعیت روزانه حدود ۱۷ تا ۱۸ میلیون نفر، با کمبود شدید منابع آبی روبه‌رواست. پنج سد اصلی تأمین‌کننده آب تهران شامل لار، لتیان، ماملو، امیرکبیر و طالقان با کاهش میانگین ۴۳ درصدی مواجه هستند. به عنوان مثال: سد امیرکبیر: با ۶۰ میلیون مترمکعب آب، ۳۳ درصد پُرشدگی و ۶۲ درصد کاهش نسبت به سال گذشته.

سد لار: ۵۸ میلیون مترمکعب آب، ۶ درصد پُرشدگی و ۲۵ درصد کاهش.

سد طالقان: ۲۱۲ میلیون مترمکعب آب، ۵۱ درصد پُرشدگی و ۳۲ درصد کاهش.

سدهای لتیان و ماملو: مجموعا ۶۰ میلیون مترمکعب آب، ۱۹ درصد پُرشدگی و ۴۵ درصد کاهش.

این وضعیت نه تنها در تهران، بلکه در سایر نقاط کشور نیز بحرانی است.

سد دوستی (مشهد) با ۶۵ درصد کاهش، سد استقلال (هرمزگان) با ۷۸ درصد کاهش، سد شمیل و نیان (هرمزگان) با ۱۰۰ درصد کاهش، سد سفیدرود با ۷۵ درصد کاهش، سد نسا (کرمان) با ۶۱ درصد کاهش، سد وشمگیر (گلستان) با ۹۷ درصد کاهش، و سد رودبال داراب با ۷۱ درصد کاهش مواجه هستند. تکرار خشکسالی برای پنجمین سال متوالی در استان تهران و کاهش ۴۲ درصدی بارندگی‌ها نسبت به بلندمدت، در کنار افزایش جمعیت، چالش‌ها را دوچندان کرده است. در چنین وضعیتی خبرگزاری فارس یکی از راه‌حل‌های پیشنهادی را چنین عنوان کرده است: باید همگان دست به دعا بردارند تا خداوند رحمت و برکات خود را از آسمان نازل کرده و با باریدن باران ذخایر سدها پُر شود و مشکل کم‌آبی به صورت ریشه‌ای حل شود.

راهکارهای کوتاه‌مدت

دولت برای مقابله با بحران آب تهران، طرح انتقال آب از سد طالقان به آبگیر بیلقان در ابتدای سد کرج را در دستور کار قرار داده است. تاکنون ۵۳ کیلومتر از این خط ۵۴ کیلومتری لوله‌گذاری شده و نصب شیرآلات در حال انجام است. با تکمیل این طرح، قرار است پنج مترمکعب در ثانیه آب از طالقان به تهران منتقل شود و درمجموع، بین ۱۰ تا ۱۱ مترمکعب در ثانیه آب باکیفیت به تهران برسد. با این حال، برخی از کارشناسان معتقدند این اقدامات تنها «مُسکن» و راه‌حل‌های کوتاه‌مدت هستند. عباس علی‌آبادی، وزیر نیرو و محسن اردکانی، مدیرعامل آب و فاضلاب استان تهران، هردو بر ضرورت دست کم ۲۰ درصد صرفه‌جویی در مصرف آب تأکید کرده‌اند. اردکانی اعلام کرده که تاکنون حدود ۸ درصد صرفه‌جویی در مصرف آب تهران از طریق کاهش فشار آب و مدیریت مصرف محقق شده است. این در حالی است که بحران آب در کشور نتیجه دهه‌ها بی‌برنامگی و ناکارآمدی دولت‌ها و عدم مدیریت منابع آبی کشور است.

هشدار رئیس دولت

مسعود پزشکیان، رئیس جمهور، پنج‌شنبه ۹ مرداد با هشدار درباره جدی بودن بحران آب، بر لزوم تناسب بین منابع و مصارف تأکید کرد و گفت: آمارها نشان از پایین بودن منحنی‌ها، نزولی بودن منابع آبی و حرکت به سمت خشکسالی است، اگر مصرف آب را کنترل و مدیریت نکنیم در شهریور و مهر در پشت سدها آبی باقی نمی‌ماند و با مشکلات جدی مواجه خواهیم شد. او با اشاره به پروژه انتقال آب از طالقان و سایر بخش‌های استان برای تأمین نیاز تهران، گفت: حتی این اقدامات نیز بدون مدیریت صحیح مصرف، مشکل را حل نخواهد کرد.

فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت نیز اعلام کرد که پیشنهاد تعطیلی سراسری در مرداد ماه با هدف صرفه‌جویی در مصرف آب و برق مطرح شد، اما مشخص شد که این صرفه‌جویی در حدی نیست که تعطیلی عمومی را توجیه کند.

یادداشت

شاه‌مهره در شطرنج آموزش‌وپرورش

ابراهیم سحرخیز
معاون اسبق آموزش متوسطه وزارت آموزش‌وپرورش

آنچه از ۲۰ سال گذشته تاکنون، همواره در محافل رسانه‌ای، فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، میزگردهای علمی و دانشگاهی، نشست‌های سیاسی و اقتصادی حتی مجامع و مؤسسات مذهبی مثل حوزه‌های علمیه توسط اهل منبر یا برخی از وعاظ به چالش کشیده شده و با ادبیات، الفاظ و الحان مختلفی، کماکان به عنوان نقل مجالس، دست به دست می‌شود چیزی نیست جز «دستاوردهای آموزش‌وپرورش!»

از گزاره‌هایی مثل «منفی زدن بیش از ۴۲۰ هزار داوطلب آزمون ورودی دانشگاه‌ها در کنکور ۱۴۰۳ بگیر تا جایگاه تقریبا رده آخری ایران در آزمون‌های بین‌المللی پرلز و تیمز در هشت دوره متوالی، ابراز خجالت رئیس مجلس از کیفیت پایین آموزش‌وپرورش به دلیل ناتوانی شمار قابل ملاحظه‌ای از دانش‌آموزان پایان دوره ابتدایی از نوشتن درست و بدون غلط حتی اسم خود، سقوط بی‌وقفه و معنادار نمرات مربوط به امتحانات نهایی دانش‌آموزان در پایه‌های دوازدهم و یازدهم در چند سال اخیر، شکوه از نبود یادگیری‌های مسئله‌محور و مهارت پایه، جاماندن مدرسه از خلاقیت و بروز آفرینندگی‌های فکری، روحی و ذوقی در پرتو پارادایم یا رویکرد «غایت‌محوری و نتیجه‌گرایی» حاکم بر متون درسی، متهم شدن بخشی از کتاب‌های درسی به ترویج سکولاریسم یا بالعکس آن در پیکربندی مطالب، به محاق رفتن ارزش‌های فرهنگی و تربیتی در مدرسه، ناکامی در پرورش سوژه‌های مدنی و مؤمن، فراموش شدن تفاوت‌ها و استعدادها در آموزش یکدست، فرمال و کارخانه‌ای، شکل‌گیری آپارتاید آموزشی و طبقاتی شدن مدرسه تنها بخشی از چالش‌هایی است که منتقدان از آن به دستاوردهای منفی آموزش‌وپرورش ایران یاد می‌کنند.

آیا به راستی دست آموزش‌وپرورش ما، آنقدر تهی است که قدرت هماوردی با خواسته‌ها و نیازهای امروز جامعه ایرانی را از دست داده است؟

این پرسش اساسی همچنان باقی است که چرا آموزش‌وپرورش نتوانسته است در ۳۵ سال گذشته، به‌رغم کوک کردن ساز تحول‌خواهی، تلاش برای عملیاتی شدن الگوی مفهومی مدرسه تراز، مانور دادن‌های چندباره در بازنگری و اصلاح ساختار و نظام آموزش‌وپرورش از ستاد تا مدرسه و کلاس درس، حاکم شدن رویکردهایی مثل «توجه به فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی، یادگیری آسان و همراه با احساس موفقیت، متناسب‌سازی حجم و حذف مطالب غیرکاربردی» در تولید کتاب‌ها و متون آموزشی نوپدید، تحویل دادن گزارش‌های بلندبالا در پروبال دادن به جایگاه معاونان و مربیان پرورشی، مدرسه‌محوری، سنگین نشان دادن کفه ترازو به سمت و سوی کیفیت‌بخشی در مدرسه با شعارهای پرطمطراقی مثل «استمرار آموزش و ارتقای کیفیت»، «مدرسه قوی - ایران قوی»، «برای ایران برای مدرسه» و برجسته شدن نقش دانشگاه فرهنگیان با رسالت تربیت معلمانی متعهد و کارآمد برای آموزش‌وپرورش و آستین بالا زدن رئیس جمهور برای رسیدن به عدالت در فضاهای کالبدی در سطح شهر و روستا، وجود مبانی و سازوکارهای حمایتی آشکار از حق آموزش در قانون اساسی و دیگر اسناد بالادستی، بخشی از خواسته‌های منتقدان را برآورده سازد؟

کجای کار می‌لنگد که آموزش‌وپرورش همچنان اندر خم «وادی فقر و فنا» مانده است. می‌گویند در بازی شطرنج، مهم‌ترین مهره‌ای که باید از آن محافظت شود شاه است! اگر شاه کیش و مات شود بازی را به حریف باخته‌اید.

به نظر می‌رسد «معلم» در آموزش‌وپرورش، همان شاه‌مهره‌ای است که در سایه سال‌ها بی‌توجهی ممتد، کیش و مات شده و این موضوع باعث شده است تا آموزش‌وپرورش در ردیف بازنده‌ها قرار گرفته و سال‌ها و روزهای رو به افولی را تجربه کند. مسئله فقط کمبود ۳۳۵ تا ۱۲۵ هزار نفری معلم در مهر آینده نیست، بلکه به تأخیر انداختن زمان بازنشستگی بیش از ۴۰ درصد از معلمان، بسیج و به کارگیری بیش از ۲۵ تا ۳۰ هزار معلم خرید خدماتی و سرباز معلم، متراکم‌سازی کلاس‌های درس برای فرار از کلاس‌های خالی از معلم است که بدون تردید در به ضعف کشاندن دستاوردها بی‌تأثیر نیست اما گستره مسئله معلم خیلی درازدامن‌تر از آن است که تنها به چنین مواردی محدود شود.

از الگو و استراتژی تأمین، تربیت معلم بگیر تا طراحی مدل‌های مناسب در نظام جبران خدمات با هدف افزایش رضایت شغلی، انگیزه و بهره‌وری و ارتقای محتوای شغل همان حلقه مفقوده‌ای است که از کانون توجه آموزش‌وپرورش دور مانده است. اینکه چرا مسئله‌ای به این مهمی از سیاهه و چک‌لیست آموزش‌وپرورش جامانده است، محصول یک مسامحه یا تصادف نیست! اتفاقا یک سیاست یا راهبرد بزرگ برای فروپاشی و حراج آموزش‌وپرورش دولتی است.

متزلزل نشان دادن جایگاه و امنیت شغلی معلم، نادیده گرفتن توانمندسازی و به‌روزرسانی صلاحیت‌ها و شایستگی‌های او سال‌ها است که سایه‌اش بر آموزش‌وپرورش ما سنگینی می‌کند و قرار هم نیست تغییری در این وضعیت حاصل شود، دیگر متغیرهای مداخله‌گر، فرع بر آنند که البته بی‌تأثیر هم نیستند اما نه به اندازه شاه‌مهره‌ای به اسم معلم!